

УДК 59.9.:351.74

DOI: 10.35432/tisb302023294963

Микола Попов*заступник директора**Навчально-наукового інституту публічної служби та управління
Національного університету «Одеська політехніка», к.держ.упр., професор
<https://orcid.org/0000-0003-0204-1810>
e-mail: popov.m.p@op.edu.ua***Іван Комаровський***старший викладач кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-технологій
Навчально-наукового інституту публічної служби та управління
Національного університету «Одеська політехніка»,
<https://orcid.org/0000-0001-5750-5374>
e-mail: komarovskiy.i.v@op.edu.ua***Володимир Яценко***доцент кафедри соціально-гуманітарних наук
Навчально-наукового інституту публічної служби та управління
Національного університету «Одеська політехніка», к.держ.упр., доцент
<https://orcid.org/0000-0003-3845-0405>
e-mail: yatsenko.v.a@op.edu.ua*

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Питання цифрової трансформації системи публічного управління пропонується розглядати в контексті побудови відповідної моделі, обов'язковою складовою якої повинна бути інформаційна складова. Відповідно до існуючих підходів до представлення системи публічного управління, процес формування інформаційного середовища пропонується розглядати відповідно до концепції «реінжинірингу бізнес-процесів». Доведено, що основою інформаційного середовища системи публічного управління має бути база даних, яка включає модуль аналітичної обробки інформації. Ефективність обміну даними пропонується забезпечити на основі практики «контролінгу» та модульності самої інформаційної системи.

Ключові слова: цифрової трансформації системи публічного управління, реінжинірингу бізнес-процесів, база даних контролінгу інформаційного обміну в органах влади, модулі інформаційної системи.

Mykola Popov*Deputy Director of ESI of Public Service and Administration
Odesa Polytechnic National University, Professor, PhD in Public Administration
<https://orcid.org/0000-0003-0204-1810>
e-mail: popov.m.p@op.edu.ua***Ivan Komarovskiy***Senior lecturer of the Department of Management, Finance and Business Technologies of
ESI of Public Service and Administration Odesa Polytechnic National University,
<https://orcid.org/0000-0001-5750-5374>
e-mail: komarovskiy.i.v@op.edu.ua*

Volodymyr Yatsenko

*Associate Professor of the Department of Social and Humanitarian Sciences,
ESI of Public Service and Administration Odesa Polytechnic National University,
PhD in Public Administration, Docent
<https://orcid.org/0000-0003-3845-0405>
e-mail: yatsenko.v.a@op.edu.ua*

INFORMATION SYSTEMS AND TECHNOLOGIES IN PUBLIC ADMINISTRATION

The dynamic development of the modern information environment determines the definition of new approaches to the digital transformation of the public administration system. In accordance with the existing practice in this field, it is proposed to base the model of the "digital system of the management structure" as a connecting link between the branches of the public management system. The organizational levels of the information environment of the system of public management and support for the process of information exchange between the government and society have been determined: initial, regional, national and international.

In accordance with the features of the public administration system, it is proposed to set the following prerequisites as the basis for creating a model of the "digital system of the management structure": stabilization of existing systems, practice of document circulation, existing information infrastructure.

It was determined that for the digital transformation of the public administration system, it is advisable to use the concept of "reengineering of business processes". At the same time, the very model of the "digital system of the management structure" can be implemented on the basis of hierarchical or network structures. The basis of such structures should be a database. A database should represent a collection of interdependent data used by users. In addition to the information technology components of data processing, the information system should also include analytical functions for information processing. Any system of processing and management of information flows at the level of both local and state authorities should be based on a systemic approach. The concept of "controlling", which is already quite widespread in business practice today, is proposed to be the basis of such an approach.

Keywords: digital transformation of the public administration system, reengineering of business processes, database controlling information exchange in authorities, modules of the information system.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Питання побудови та цифрової трансформації системи публічного управління є актуальним як ніколи. Глобалізація та поляризація світу, війна в Україні та розвиток процесу інтеграції до європейських інформаційних ресурсів вимагають визначення нових підходів щодо цифрової трансформації системи публічного управління.

В інформаційному суспільстві країна не тільки набуває нових рис, але при цьому дещо змінюються методи та механізми управління [2, 5]. Тому першочерговим завданням має стати розробка нової цифрової моделі управління, в основу якої має бути покладений відповідні регламенти як управління, так і інформаційного спілкування суспільства. Результатом розробки такої моделі має стати представлення певного етапу реінжинірингу механізмів публічного управління.

Сьогодні ще не існує остаточної моделі цифрової трансформації системи публічного управління як складової розвитку суспільства. Тому і визначення того, як повинні діяти за нових умов органи влади ще не існує. Але у будь-якому разі обов'язковою складовою у такій моделі повинна бути інформаційна складова [11].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. В останні роки в Україні започаткована та активно впроваджується в практику концепція цифрової трансформації системи публічного управління, яка в певній мірі вже інтегрована в інформаційну систему Європейського Союзу [1]. Як результат здійснюється і перебудова на основі цифрових технологій діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування.

Проблеми цифрової трансформації системи публічного управління, як складова концепції розвитку електронного урядування є предметом досліджень багатьох українських та іноземних науковців. В цьому плані доцільно звернути увагу на такі публікації, як наприклад [1, 2, 4] та багатьма іншими. Значну увагу також приділено розгляду термінології та понятійно-категоріального апарату [5,6, 7]. Слід також відмітити наявність певної законодавчої та нормативної бази з цього питання [7-10]. Проте швидкий розвиток цифрових технологій, який в певній мірі навіть випереджає впровадження в практику концепції «Нового публічного менеджменту» дозволяє зробити висновок, що публікацій з проблематики цифрової трансформації системи публічному управлінні сьогодні бракує.

Публічне управління, як специфічна сфера управлінського менеджменту, має відповідати певним принципам управління систем. Підтвердженням цього має стати практика представлення процесу публічного управління на основі концепції реінжинірингу бізнес-процесів. Як відомо, такий підхід дозволяє здійснити перебудову всього процесу управління для якісного підвищення таких показників, як якість публічних послуг, оперативність їх надання та рівень сервісу у Центрах надання послуг [11]. Таким чином, вирішення завдання для органів публічного управління щодо проведення реінжинірингу процесу публічного управління є актуальним та таким що потребує свого вирішення.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Розробка концептуальних положень та визначення структури моделі ЦТСУ як сполучної ланки системи публічного управління, інтегрованої в європейське інформаційне середовище.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Процеси цифрової трансформації багато дослідників визначають як такі, що змінюють роль та статус держави та її органів в суспільстві, суспільному розвитку [11]. Але при цьому слід відмітити і певну стихійність становлення та розвитку інформаційного суспільства. Для упорядкування цього процесу у всіх країнах світу здійснюється ряд правових та організаційних заходів, спрямованих як на забезпечення цифрової трансформації системи управління (ЦТСУ), так і на підтримку процесу розвитку інформаційного суспільства.

Загалом система державного менеджменту інформаційних систем має представляти собою певну державну стратегію по управлінню та контролю всіма складовими інформаційних систем: інформаційними ресурси (банками даних), матеріально-технічним забезпеченням, комп'ютерними технологіями тощо. Застосування при цьому певної моделі ЦТСУ дозволяє забезпечити інформаційну логістику між всіма гілками влади та одночасно продовжувати формувати інформаційне середовище [7].

Процес трансформації українського суспільства в постінформаційне є складним та тривалим. Але екстраполюючи західну модель на наше суспільство, потрібно урахувати існуючі реалії державної специфіки з точки зору інформації.

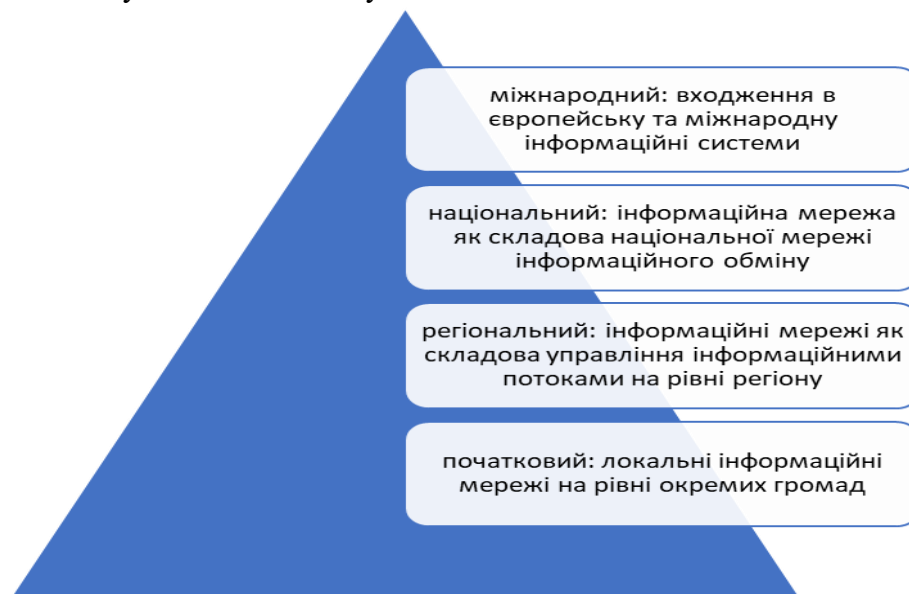
Основою інформаційно-комунікаційних технологій сьогодні є інформаційний ресурс держави, включно накопиченої нею в бібліотеках і архівах інформації та знань; кадрів, які їх створюють і обслуговують процеси накопичення, зберігання та обміну в глобальному інформаційному середовищі, а також задіяні інформаційні й комунікативні системи та програмно-апаратні засоби. Усе це потребує перегляду засад соціальної системи й одночасного формування нової державної політики. Слід у новій перспективі оглянути світовий і вітчизняний досвід, накопичений інформаційний ресурс, усвідомити вагомість

наукового потенціалу формування державної політики й гуманітарної спадщини нашого народу [11].

Особливу увагу при розробці моделі ЦТСУ слід приділити забезпеченню доступу до послуг і інформації відповідно до загальновідомих принципів [4, 13, 16]:

- рівний доступ всіх споживачів послуг;
- задоволення потреб споживача і розмаїтість інформації, в тому рахунку і з урахуванням євроінтеграційних процесів;
- відкритість та інтерактивність інформаційних мереж, які у перспективі повинні стати складовою європейських, а в перспективі, і світових.

Інформація, яка є продуктом суспільного виробництва, повинна зберігатися в спеціально відведених для цього місцях у період між її одержанням і переробкою, аж до споживання. Для цього умовно можна визначити чотири організаційні рівня побудови інформаційного середовища, як системи публічного управління та підтримки процесу інформаційного обміну між владою та суспільством:

*Рисунок 1. Організаційні рівні у структурі інформаційного середовища
Джерело: розроблено авторами*

Узагальнення відомих публікацій з проблематики цифрової трансформації системи публічного управління та урахування приведених організаційних рівнів інформаційного середовища дозволяє визначити наступні завдання при побудові відповідної моделі представлення та управління процесами інформаційного обміну [4, 11, 15]:

1. забезпечення взаємодії між користувачами при переходу від локальних до глобальних мереж та обчислювальними ресурсами з залученням всіх учасників дійових осіб у цикл єдиного бізнес-процесу;
2. визначення принципів архітектури споживач/сервер, включно бази даних;
3. забезпечення доступу до інформації всіх учасників (споживачів послуг) та організації, що залучені до процесу на проміжних рівнях управління;
4. використання програмного забезпечення необхідного для організації спільної роботи працівників за єдиним інтерфейсу та регламенту документообігу.

Зрозуміло що в основу створення моделі ЦТСУ також є сенс покласти деякі передумови, які в першу чергу визначаються вже існуючою практикою публічного управління [13]:

1. Стабілізація та забезпеченні надійності існуючих систем.
2. Визначення специфічних рис вже існуючої системи управління та документообігу,

їх зв'язку з іншими системами.

3. Створення матеріальної та інформаційної інфраструктури, яка буде підтримувати модель ЦТСУ.

Узагальнення відомих публікацій присвячених моделюванню процесу цифрової трансформації дозволяє запропонувати для створення моделі ЦТСУ системний підхід, який має передбачати послідовне виконання наступних кроків:

I. вироблення концепції побудови моделі ЦТСУ;

II. визначення технологічної платформи на основі прийнятої владою Концепції розвитку електронного урядування [12];

III. формування моделі ЦТСУ на основі застосування для модернізації практики публічного управління певних положень бізнес-правил;

IV. модернізацію регламенту надання публічних послуг та документообігу на базі комплексної інформатизації процесу документообігу та надання публічних послуг.

Додатково, при застосуванні такого підходу, слід взяти до уваги і інші відомі вимоги, серед яких слід виділити: відкритість інформаційного середовища, відповідність практиці публічного управління, забезпечення єдиного інформаційного простору та забезпечення керованості системи публічного управління [11].

Для подальшого розгляду є сенс розглянути перераховані вимоги більш детально.

Загалом під відкритістю інформаційного середовища слід розуміти можливість масштабованість документальних файлів та їх прив'язка до конкретного користувача та платформ органів влади (обчислювальних і операційних систем, наявних функціональних можливостей і інтерфейсів користувачів у розподіленій структурі інформаційної взаємодії). Слід також зробити наголос на обов'язковості урахування вимоги щодо відкритості інформаційного середовища. Воно обов'язково повинно відповідати існуючій практиці публічного управління та регламенту документообігу: зберігання документів, єдність аналітичного й синтетичного обліку.

Вимоги щодо забезпечення єдиного інформаційного простору та забезпечення керованості системи публічного управління безпосередньо пов'язані між собою. Ефективність керованості системи публічного управління безпосередньо в першу чергу визначається наявною структурою інформаційного середовища, яка має забезпечити просторову розподіленість користувачів, функціонування у режимі реального часу та внутрісистемну інформаційну зв'язаність). Важливим також є забезпечення «принципу першого керівника», побудови вертикалі управління на засадах надання йому можливості самостійно приймати рішення, делегуванню та перерозподілу повноважень на всіх рівнях моделі ЦТСУ.

Для цього саме держава повинна стати лідером у впровадженні і використанні сервісів цифрової трансформації і комунікаційних систем [7, 9]. У підсумку все це має забезпечити усім громадянам можливість зв'язуватися та звертатися до місцевих або центральних органів влади з використанням інформаційних технологій.

При розгляді можливих підходів до управління інформаційними потоками та базами даних моделі ЦТСУ, багато дослідників пропонують використовувати концепцію «реінжиніринг бізнес-процесів» (РБП) [3]. Під РБП звичайно розуміють спочатку переосмислення, а потім на основі зроблених висновків радикальну перебудову управлінських процесів з метою покращення їх критичних показників.

При застосуванні концепції РБП в системі публічного управління слід урахувувати:

- оптимальну структуру органу влади для забезпечення якості процесу публічного управління;

- основні «технологічні ділянки» в системі управління та документообігу;

- наявну базу інформаційних технологій;

Загалом в літературі розглядаються різні варіанти побудови моделі інформаційних

систем. З урахуванням специфіки публічного управління, в основу моделі ЦТСУ можуть бути покладені варіанти ієрархічної та мережної структури, (Рисунки 2, 3).

У ієрархічній моделі між інтерфейсами користувача (ІК), тобто записами різних файлів, можуть задаватися зв'язки. Як видно з наведених схем, графічне подання ієрархічної моделі являє собою граф типу «дерево». У такій моделі є одна вершина – корінь дерева, що є входом у структуру. Кожна вершина, відмінна від кореня, може мати тільки одну вихідну вершину та, у загальному випадку, скільки завгодно породжених вершин.

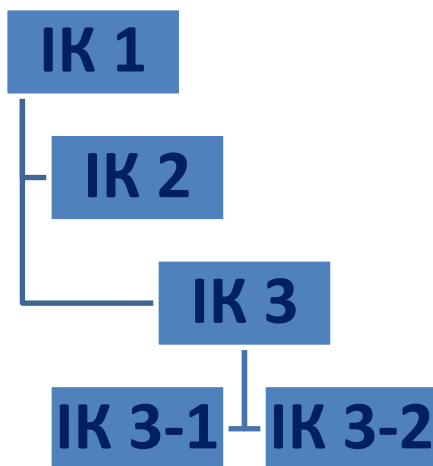

Рисунок 2. Ієрархічна структура моделі ЦТСУ.
Джерело: розроблено авторами

Графічне зображення мережної моделі – це граф типу «мережа». Входом у таку структуру може бути будь-яка вершина. Кожна вершина може мати як кілька породжених, так і декілька вихідних вершин. Між парою вершин може бути задано кілька зв'язків (Зв). Переважна більшість СУБД підтримує прості мережні структури. Напрямок і характер зв'язку в мережних моделях не є очевидними, як у випадку ієрархічної моделі, тому при зображенні структури БД напрямки зв'язків повинні бути зазначені.

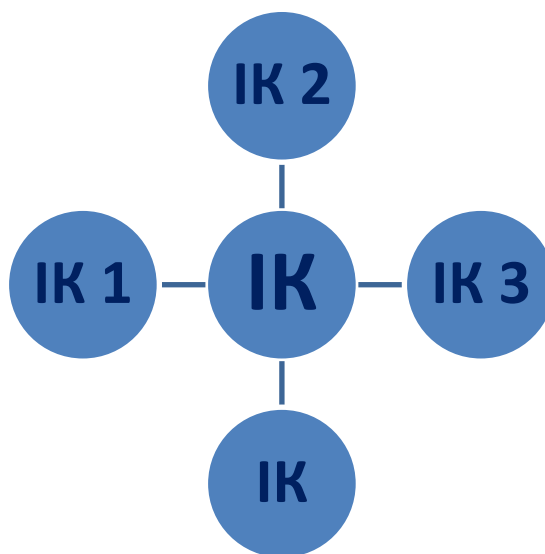

Рисунок 3. Мережна структура моделі ЦТСУ.
Джерело: розроблено авторами

Узагальнюючи викладене, можна визначити наступні основні кроки по розробці моделі ЦТСУ (Рисунок 4).

Рисунок 4. Послідовність кроків по розробці моделі ЦТСУ.

Джерело: розроблено авторами

Важливою складовою будь якої моделі ЦТСУ публічної влади є база даних [14]. База даних моделі ЦТСУ звичайно має представляти собою певну сукупність взаємозалежних даних, що зберігаються спільно в зовнішній пам'яті обчислювального комплексу й використовуються, як правило, більш ніж однією програмою або користувачем.

Звичайно бази даних використовують так звану файлову організацію яка припускає спеціалізацію й зберігання даних в файлах, орієнтованих, як правило, на одну прикладну задачу. Її недоліки: значну надмірність даних. неможливість виявлення суперечливих даних. низький рівень задоволення інформаційних запитів користувачів.

Відповідно до визначених в дослідженні організаційних рівнів структури інформаційного середовища рівні в моделі ЦТСУ можуть застосуватися відповідні рівні обробки інформації [4, 11, 13]:

1. Документообіг: обробка транзакцій;
2. Операційний рівень: звіти про процес;
3. Регіональний рівень: проміжні регулярні звіти;
4. Національний рівень: узагальнюючі звіти, аналіз тенденцій.

Таким чином можна говорити про формування певного «дерева даних». Для кожної рівня «дерева даних» буде потрібен файл даних, який одночасно має бути і підмножиною головного файлу. Для організації такого «дерева даних» з урахуванням специфіки управління інформацією в системі публічного управління база даних має забезпечити можливість:

- інтегрованості всього масиву даних у єдиному сховищі;
- взаємодії користувачів різних категорій та у різних режимах, їх доступу для додатків;
- захисту даних від несанкціонованого доступу;
- доступу до інших баз даних, внутрішніх і зовнішніх джерел інформації;

- керування даними й інформацією в різномірні (багато-платформних) комплексах, що дозволяє забезпечити їх відкритість (локалізуємість, мобільність тощо);
- зберігання даних і інформації в уніфікованих форматах, придатних для подальшого аналізу, синтезу й представлення;
- реалізації аналітичних функцій системи обробки даних, як наприклад аналіз і синтез інформації, моделювання станів, процесів і умов.

Виходячи з особливостей здійснення управлінської діяльності в системі публічного управління, найбільш доцільним варіантом організації бази даних може стати представлення інформації у вигляді банків даних. Перевагою базою даних перед файловою системою представлення інформації є можливість забезпечити цілісність інформації та доступ користувачів не тільки при вирішенні заздалегідь визначених завдань, але й з нерегламентованими запитами. Інтегроване зберігання скорочує надмірність збережених даних, що призводить до скорочення витрат не тільки на створення й зберігання даних, але й на підтримку їх в актуальному стані.

Можливість підтримувати обробку довільних, заздалегідь нерегламентованих запитів до різних джерел інформації є визначальною рисою моделі ЦТСУ в сфері забезпечення діяльності органів публічної влади. Для цього вона має включати модуль аналітичної обробки інформації. До його функцій в першу чергу слід віднести управління інформаційними потоками.

В системі публічного управління інформацією вихідні дані надходять у систему з різних джерел [11]. При їх обробці вони спочатку мають пройти через спеціальні фільтри а потім обробку, процедура якої звичайно включає: агрегування даних, виключення їх дублювання та приведення до загального формату відповідно до принципу інтегрованості. Для доставки даних при цьому можуть бути використані зовнішні і внутрішні джерела, виділені канали та локальні комп'ютерні мережі.

Основні компоненти інформаційної технології обробки даних [4, 11, 13]:

- збір даних. У міру того, як фірма робить продукцію або послуги, кожна її дія супроводжується відповідними записами даних. Звичайно дії організації, що зачіпають зовнішнє оточення, виділяються окремо;
- обробка даних. Для створення з даних, що надходять, інформації, що відбиває діяльність фірми, використовуються типові алгоритми, на зразок класифікації або групування.
- зберігання даних. Багато даних на рівні поточної діяльності необхідно зберігати для наступного використання тут же, або на іншому рівні;
- створення звітів (документів). В інформаційній технології обробки даних необхідно створювати документи для керівників та виконавців установи, а також для зовнішніх партнерів.

Аналітичні функції в моделі ЦТСУ можуть бути реалізовані з використанням певних технологій обробки інформації, даних. Такі технології призначена для вирішення добре структурованих завдань, для яких є необхідні вхідні дані й можуть бути використані спеціальні алгоритми або інші стандартні процедури їхньої обробки.

На рівні поточної діяльності реалізації аналітичних функцій в моделі управління мають бути вирішені такі завдання, як: обробка даних про дії, виконані установою; створення періодичних контрольних звітів про стан справ в організації; одержання відповідей на всілякі поточні запити й оформлення їх у вигляді паперових документів або звітів.

Існуючі стандарти документообігу визначають типові процедури обробки даних і пропонують їхнє дотримання організаціями всіх видів .

Будь яка система обробки та управління інформаційними потоками на рівні як місцевих, так і державних органів влади має ґрунтуватися на системному підході. В основу такий підходу може бути покладена концепція «контролінгу», яка на сьогодні вже є

достатньо поширеною в практиці бізнесу.

Застосування концепції «контролінгу» дозволяє забезпечити не тільки певні функції по управлінню інформаційними потоками, але і отримувати поточну оцінку ефективності роботи установи та її структурних одиниць на основі поточного аналізу та зіставлення планових і фактичних показників. Додавання при цьому аналітичної складової до системи управління дозволить визначати тенденції у розвитку, роботи прогноз наслідків тих або інших змін внутрішньої або зовнішнього середовища в сфері публічного управління. При цьому дотримується цикл підтримки управлінських рішень "план - організація виконання - облік - контроль - аналіз - регулювання". Система забезпечує зіставлення планових і фактичних значень контрольованих показників, засноване на планових показника діяльності органу влади та системі управлінського документообігу.

Узагальнячи викладене, можна зробити висновок що будь яка модель ЦТСУ має включати різних компонентів менеджменту, контролінгу, інформаційних технологій, а також планування, аналізу, контролю й регулювання інформаційних потоків. Її основним компонентом має стати система підтримки прийняття рішень, що структурно служить надбудовою над внутрішньомі інформаційними системами.

В плані інформаційної підтримки функціонування системи прийняття рішень моделі ЦТСУ необхідно забезпечити доступ до вхідної інформації аналітичного й зведеного характеру як із внутрішніх, так і із зовнішніх джерел з наступною її обробкою. Вихідними даними для системи прийняття рішень стане ситуаційне й регламентне прогнозування, моніторинг, аналіз і пропозиції щодо коректування планів діяльності установи.

Важливим чинником щодо забезпечення ефективності застосування концепції «контролінгу» є її модульність.

Під модульністю системи контролінгу тут пропонується розуміти можливість використання довільних комбінацій різних варіантів інформаційних систем, які на сьогодні існують в системі публічного управління. Можливість їх інтеграції та взаємодії може бути забезпечена за умови покладання в алгоритми їх діяльності систему так званих функціональних контурів:

- адміністративного управління, який буде вирішувати завдання планування, аналізу та документообігу;
- фінансового обліку;
- оперативного управління;
- інформаційного адміністрування - набір сервісних засобів для забезпечення адміністрування бази даних, корпоративний обмін даними, обмін документами із зовнішніми інформаційними системами, а також проектування користувацького інтерфейсу й звітів.

Зрозуміло, що розглянуті в роботі загальні положення цифрової трансформації системи публічного управління є тільки одною зі складових інформаційної політики країни. В більш широкому сенсі, під інформаційною політикою слід розуміти всю регулюючу діяльність органів публічної влади, спрямовану на розвиток інформаційної сфери суспільства. Вона має охоплювати всю сукупність відносин, пов'язаних зі створенням, збереженням, обробкою, демонстрацією, передачею інформації у всіх її видах. Таке розширене трактування інформаційної політики представляється сьогодні обґрунтованим, тому що цифровізація інформації і новітні комп'ютерні технології інтенсивно розмивають бар'єри між різними секторами інформаційної індустрії.

Що стосується способів, методів, технологій, що можуть використовуватися структурами публічного управління в забезпеченні інформаційної відкритості влади, можна сформулювали наступні пропозиції, у порядку їх значимості:

- участь у розробці, експертизі та лобіюванні законодавчих і нормативних актів;
- поширення відповідної інформації через ЗМІ, Інтернет та інші канали;
- здійснення моніторингу порушень в області доступу до інформації, інформування

громадськості і владних структур про всі випадки порушення прав громадян на одержання соціально значимої інформації;

- ініціювання судового розгляду випадків порушення права громадян на одержання соціально значимої інформації;
- організація діалогу всіх сторін, зацікавлених у забезпеченні інформаційної відкритості влади.

Говорячи про органи публічної влади також не треба і забувати про службовців, що в них працюють. Перспективною тут є модель, що запропонована виходячи з задачі реформування державної служби:

- радикальне відновлення функцій, методів, критеріїв діяльності існуючих інформаційних служб органів виконавчої влади;
- звуження області відомчих таємниць;
- уточнення за допомогою громадських організацій гарантій надання суспільно значимої офіційної інформації;
- навчання державних службовців практичній роботі в умовах інформаційної відкритості;
- встановлення каналів двостороннього зв'язку державних органів із громадськими організаціями, що займаються аналогічними проблемами (екологічними, соціальними та ін.).

У зв'язку з цим постає питання інформаційної відкритості органів державної влади. Багато експертів вважає, що основну вагу в забезпеченні високого рівня інформаційної відкритості органів влади повинні взяти на себе недержавні організації і засоби масової інформації. Але не можна забувати, що однією з основних умов ефективної управлінської діяльності на демократичних засадах є широке висвітлення інформації про всі сторони життєдіяльності самого суб'єкта управління, результати управлінського впливу, зворотний зв'язок із суб'єктом управління тощо.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Зрозуміло що роль та статус держави в інформаційному суспільстві дещо змінилися, набувають нових рис та функцій, в той час як інші, навпаки, переходять до інших структур, а деякі зовсім уходять в небуття. З переходом до інформаційної демократії, трансформації підлягає вся система державного управління, державних органів влади, як центральних, так і на місцях; причому незалежно від того, хочуть “верхи” чи ні, але процес розпочато і навряд чи він носитиме зворотній характер. Зі зміною статусу та ролі державної влади відповідно змінюється і місце держслужбовця як в системі внутрідержавних, та і суспільно-державних відносин. Він здобуває нових якостей, нового іміджу, дещо змінюється і його особистісна направленість.

Література

1. Баранов О. Електронний уряд в Україні? Буде! Коли? URL: <http://www.dt.ua/3000/3050/33406/> (дата звернення: 21.09.2023 р.).
2. Берназюк О. О. Цифрові технології у сфері публічного управління: визначення основних понять. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017. №46. URL: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.46/part_1/26.pdf
3. О. М. Гончарова. Реінжиніринг бізнес-процесів як спосіб підвищення ефективності управління. Електронний журнал «Ефективна економіка», № № 2, 2012, <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=943>
4. Владислав Ракіпов Цифрова трансформація моделі публічного управління у регіонах. Економічні горизонти № 3(10) (2019): [https://doi.org/10.31499/2616-5236.3\(10\).2019.234889](https://doi.org/10.31499/2616-5236.3(10).2019.234889)
5. Куйбіда В. С., Карпенко О. В., Наместнік В. В. Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату. Вісн. НАДУ. Серія «Державне

управління». 2018. № 1. С. 5-11. URL: <http://academy.gov.ua/infpol/pages/dop/2/files/974f8478-cfe8-4d31-971b-d5116efff458.pdf>

6. Наместник В. В., Павлов М. М. Електронне, цифрове та smart-управління: сутність та співвідношення термінів. Вісник Національної академії державного управління при Президенті України. Державне управління. 2020. №1(96). С. 115–121.

7. Питання Міністерства цифрової трансформації: Постанова Кабінету Міністрів України № 940 від 09.10.2020 р. / Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF>

8. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України № 856 від 18.09.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/940-2020-%D0%BF#Text>

9. Про деякі питання цифрового розвитку: Постанова Кабінету Міністрів України № 56 від 30.01.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-2019-%D0%BF#Text>

10. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки: Постанова Кабінету Міністрів України № 695 від 05.08.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

11. Цифрова трансформація публічного управління: кол. монограф. / О.В. Карпенко, І.Й.Малий, Г.В. Муравицька та інш. Київ: НАДУ, 2020, 256 с.

12. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 649-р. від 20.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80>

13. Скорик О. О., Рябокони Н. П. Цифрова трансформація моделі публічного управління: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії. Електронне видання «Державне управління: удосконалення та розвиток», №7, 2020 р., 7 стор.

14. Система обліку публічної інформації. Національне агентство України з питань державної служби. <https://nads.gov.ua/dostup-do-publichnoyi-informaciyi/sistema-obliku-publichnoyi-informaciyi>

15. Amancio Bouza What is Digital Transformation, Digitalization, and Digitization. URL: <https://medium.com/api-product-management/what-is-digital-transformation-digitalization-and-digitization-c76277ffbdd6>

16. Colleen Chapco-Wad Digitization, Digitalization, and Digital Transformation: What's the Difference? URL: <https://medium.com/@colleenchapco/digitization-digitalization-and-digital-transformation-whats-the-difference-eff1d002fbdf>

References

1. Baranov O. Elektronnyi uriad v Ukraini? Bude! Koly? URL: <http://www.dt.ua/3000/3050/33406/> (data zvernennia: 21.09.2023 r.).

2. Bernaziuk O. O. Tsyfrovi tekhnologii u sferi publichnoho upravlinnia: vyznachennia osnovnykh poniat. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. 2017. №46. URL: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.46/part_1/26.pdf

3. О. М. Гончарова. Reinzhyrnyh biznes-protseviv yak sposib pidvyshchennia efektyvnosti upravlinnia. Elektronyi zhurnal «Efektyvna ekonomika», № № 2, 2012, <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=943>

4. Vladyslav Rakipov Tsyfrova transformatsiia modeli publichnoho upravlinnia u rehionakh. Ekonomichni horyzonty № 3(10) (2019): [https://doi.org/10.31499/2616-5236.3\(10\).2019.234889](https://doi.org/10.31499/2616-5236.3(10).2019.234889)

5. Kuibida V. S., Karpenko O. V., Namestnik V. V. Tsyfrove vriaduvannia v Ukraini: bazovi definitsii poniatino-katehorialnoho aparatu. Visn. NADU. Serii «Derzhavne upravlinnia». 2018. № 1. С. 5-11. URL: <http://academy.gov.ua/infpol/pages/dop/2/files/974f8478-cfe8-4d31-971b-d5116efff458.pdf>

6. Namestnik V. V., Pavlov M. M. Elektronne, tsyfrove ta smart-upravlinnia: sutnist ta

spivvidnoshennia terminiv. Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy. Derzhavne upravlinnia. 2020. №1(96). S. 115–121.

7. Pytannia Ministerstva tsyfrovoi transformatsii: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 940 vid 09.10.2020 r. / Ofits. veb-sait Verkhov. Rady Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF>

8. Pro vnesennia zmin do deiakykh aktiv Kabinetu Ministriv Ukrainy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 856 vid 18.09.2019 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/940-2020-%D0%BF#Text>

9. Pro deiaki pytannia tsyfrovoho rozvytku: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 56 vid 30.01.2019 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-2019-%D0%BF#Text>

10. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021–2027 roky: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 695 vid 05.08.2020 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

11. Tsyfrova transformatsiia publichnogo upravlinnia: kol. monohraf. / O.V. Karpenko, I.I. Malyi, H.V. Muravytska ta insh. Kyiv: NADU, 2020, 256 s.

12. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku elektronnoho uriaduvannia v Ukraini: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy № 649-r. vid 20.09.2017 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80>

13. Skoryk O. O., Riabokon N. P. Tsyfrova transformatsiia modeli publichnogo upravlinnia: zarubizhnyi dosvid ta vitchyzniani realii. Elektronne vydannia «Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok», №7, 2020 r., 7 stor.

14. Systema obliku publichnoi informatsii. Natsionalne ahentstvo Ukrainy z pytan derzhavnoi sluzhby. <https://nads.gov.ua/dostup-do-publichnoyi-informaciyi/sistema-obliku-publichnoyi-informaciyi>

15. Amancio Bouza What is Digital Transformation, Digitalization, and Digitization. URL: <https://medium.com/api-product-management/what-is-digital-transformation-digitalization-and-digitization-c76277ffb6d6>

16. Colleen Chapco-Wad Digitization, Digitalization, and Digital Transformation: What's the Difference? URL: <https://medium.com/@colleenchapco/digitization-digitalization-and-digital-transformation-whats-the-difference-eff1d002fbdf>